

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

3KJ 8

Szerző: ~

Cím: *Május elseje*Forrás: *Budapest**Bp.*

(Hely)

1917. 5. 3.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

'1917'

Személy

Helyszám

Május elseje.

Teljes csendben folytak le a munkások ünnepei. — A gyűlések határozata. — Egyórás sztrajk a választói jogért.

A háború alatt tegnap ülte meg először a magyarországi szociáldemokrata párt május elsejét. Ragyogó tavaszi időben ünnepi hangulat szállotta meg az emberek ezreit, akik összegyűltek, hogy a béke és a választói jog mellett tüntessenek. Teljes csendben, imponáns méltósággal ünnepelte a munkásság a háborús vörös májust.

Budapesten.

Minden üzlet zárva volt. Minden gyárban, műhelyben szünetelt a munka, a bankok irodáiban sem dolgoztak. Az utca képe olyan volt, mint vasárnapon. A természetimádók nagy tömegekben rándultak ki a budai hegyek közé, benn a városban pedig kora délelőtt megkezdődött a munkásság májusi ünnepe. Az ideges hírekre alaposan rácsáfolt a valóság. Sehol sem katoná, sem csendőr, sem rendőr. Még a népgyűléseken is a rendőrtisztviselő egyedül, minden rendőr kíséret nélkül jelent meg. De nem is volt szükség karhatalmi intézkedésekre, mert a munkásság méltóságteljes tüntetést jelentett be és ígéretéhez híven a csendes demonstrációval meg is elégedett.

A szakszervezetekben.

Délelőtt a szakmák különböző helyeken összejöveteleket tartottak, ahol a szónokok előadást tartottak az idei május elsejének jelentőségéről. A nyomdászok, a magántisztviselők és az építőmunkások összejövetele volt a legnépesebb. A nyomdászok a régi képviselőházban gyűltek össze, ahol Csillag Ferenc volt a szónokuk. A vasmunkások három helyen gyülekeztek. A szónokok, akik valamennyien az egyes szervezetek vezető férfiai voltak, az ország bel- és külpolitikájáról tartottak előadást, majd kiáltvány osztatott szét, amelynek főbb pontjai a következők:

Magyarországot a demokratikus átalakulás hiánya valósággal kirekeszti az európai népek közösségéből. Keletről, nyugatról és délről oly államok veszik körül ez országot, amelyekben a népiuralom politikai alapja az általános, egyenlő, titkos választójog, élő valóság. Ebből a tengerből csak Magyarország emelkedik ki a szolgaság és a politikai osztályuralom szigete gyanánt. Ezért állapítja meg a munkásosztály, hogy a Tisza-kormányának legujabb választójogi állásfoglalása nem csak felháborító és vakmerő provokáció a dolgozó néposztályokkal szemben és különösen kihívja és megszegyenyíti az ipari munkásságot, komolyan veszélyezteti

annak a békeakciónak sikerét is, amelyet a monarchia szociáldemokrata pártjai az Internationale feltámasztása az összes hadviselő államokkal való közvetlen összeköttetés érdekében oly biztató eredménnyel megindítottak.

A magyar munkásság minden erejével azon dolgozik, hogy ezt a népellenes uralmat megbuktassa. Magyarország népe békét, jogot, kenyeret, szociális reformokat követel és ezért május elsején elszántságának minden erejével hangoztatja: **Éljen a nemzetközi szocializmus! Éljen az általános, titkos, egyenlő, nőkre is kiterjedő választójog! Éljen a világbéke! Félre a népet kiuzsorázó és elnyomó Tisza-uralommal!**

Gyűlések a Városligetben.

Délután négy órakor az Internationale élénkítésével kezdődtek meg a gyűlések a

ligeti nagy kertekben, amely után a pártvezetőség egyes tagjainak beszédei következtek. A Hungária-kertben a vasmunkások, a cipészek, szijgyártók, szücsök, szabók és az állami vasgyárak munkásai gyülekeztek, a Zöldvadászban a famunkások, kőművesek, mennyezetmunkások és földmunkások, a Nagy Amadeus-féle kerthelyiségben a vasuti munkások, a Stefánia-uti kioszkban a nyomdászok, könyvkötők, magántisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak és nőmunkások, a Trieszti nőnél pedig az aranyművesek, élélmezési munkások, husipari munkások, cukrászok, pincérek, lapterjesztőmunkások, borbélyok, molnárok, közlekedési munkások, kéményseprők és gabonamunkások. Már délután két órakor javarészt megteltek ezekben a kertekben az asztalok és a vendéglősök a söröshordók egész ütegét ütötték csapra. A rekkenő forróságban szükség is volt italra s így érthető volt az elégedetlenség a Kollegerszki-kioszkban, ahol semmiféle ital sem volt kapható. A Kollegerszki-kioszkban *Kunffy Zsigmond*, *Wéltner Jakab* és *Bokányi Dezső* voltak a szónokok, a Hungária-kertben *Bokányi Dezső*, a Zöldvadászban *Landler Jenő*, a Trieszti nőnél *Buchinger Manó*, a Nagy Amadeus-vendéglőben pedig *Garbai Sándor*. A beszédeket a munkásság nyugodtan hallgatta végig.

A szónokok valamennyien ugyanazzal a tárggyal foglalkoztak: méltatták a nap j lentőségét és kitértek a királyi kéziratra, amely a miniszterelnökhöz intéződött s amelyben a népnek a háboruban tanusított magaviselete megjutalmazásául a választójog kiterjesztését és népjóléti intézmények megalkotását igéri.

A beszédek elhangzása után a tömeg rendben oszladozni kezdett, míg egy része még ottmaradt a kerthelyiségekben. Tíz perccel később a Stefánia-uton, a Thököli-uton s az Andrássy-uton hosszú sorokban kezdtek fölvonulni a gyűlések résztvevői, akik a mellékutcákban rendben eloszlottak.

házi

Kétórás sztrájk a választói jogért.

Budapest munkásainak május elsején a béke és a választójog mellett rendezett impozáns tüntetése ma egy óráig tartó munkabeszüntetéssel végződött. A főváros egész területén minden gyárban,

délelőtt tizenegy órakor előzetesen megállapított terv szerint a munkások letették a szerszámot és minden műhelyben az ott dolgozó munkások bizalmiférfia küldöttséget vezetett főnöke vagy az üzem vezetője elé és a munkások megbízásából memorandumot nyújtottak át azzal a kérelemmel, hogy a memorandumot, melyben *a választói jogot követelik a munkás-ság számára, juttassák illetékes helyre.* A gyárak vezetősége,

mindenütt átvette a munkások memorandumát azzal az ígérettel, hogy azt illetékes helyre juttatják. A